ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/415

- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:
  - ނަން: ޕްރޮސެކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: -
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ޕްރޮސެކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ޕްރޮސެކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:
  - ނަން: ޙަސަން ފަރީދު
  - އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A098374
  - ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހ. މާރިންނަ / ސ. މީދޫ
  - މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ހ. މާރިންނަ / ސ. މީދޫ

- ރަޖިސްޓްރީ ތާރީޚު: 27 ޛުލްޙިއްޖާ 1441 / 28 އޮގަސްޓު 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 01 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1441 / 26 ޖަނަވަރީ 2020

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަމުރު ނަންބަރު: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/1647 ކޯޓު އަމުރު
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 25 ޖުލައި 2019   ނިމުނު ތާރީޚު: 25 ޖުލައި 2019

- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީސް:

ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު   ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު   ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޙްމާނު އިބްރާހީމް
(ރިޔާސަތު)

ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/1647 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އަސާސްތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން [illegible] ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން [illegible] މައްސަލައެކެވެ.

މި މައްސަލައިގައި [illegible] ކ. މާލެ / މ. [illegible]، ހަސަން ވަޙީދުއެވެ.

ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:

1) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/1647 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ އަމުރަކީ ކ. މާލެ / މ. [illegible]، ހަސަން ވަޙީދު ބޭންކް އޮފް ސިލޯންގެ ދެ ކަސްޓަމަރުންގެ ނަމުގައި ހުޅުވާފައިވާ ޔޫ.އެސް ޑޮލަރު އެކައުންޓުން، ގިނަ އަދަދެއްގެ [illegible] އެ ކަސްޓަމަރުންގެ ނަމުގައި [illegible] [illegible] / [illegible] މައްސަލައިގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 145-J/MF/2019/1734 "[illegible] [illegible] ނިންމުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ކޯޓު" [illegible] [illegible] އެދި ހުށަހެޅުމުން، ބޭންކް އޮފް [illegible] [illegible] [illegible] 25 ޖުލައި 2019 ގައި ނެރުއްވާ [illegible] އެދިގެން ބުނެއެވެ.

2) ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/1647 ކޯޓު އަމުރު، އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އަސާސްތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާއެއް ފާހަގަކުރެއްވި [illegible] ހައިކޯޓުގެ ސަރކިއުލަރގެ މަތިން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަށް، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/1647 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، 60 ވަނަ މާއްދާއާއި ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބެލެން ހުރިކަމުގައި ނިންމީމެވެ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "މަތީ މަޙްކަމާތަކުގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް [illegible] ދަށު މަޙްކަމާތަކުގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާންވާނެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެ އުސޫލަށް ރިޢާޔަތް ނުކުރެވިފައި އަމުރު ނެރެވިފައިވާކަމަށް ބެލެން ހުރިކަމުގައި ނިންމީމެވެ.

3) މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ހ) ފުރަތަމަކަމަށް، ކުށުގެ ތަޙުޤީޤުގައި ބަންދުކުރެވޭ ފަރާތް ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ގެނެސްދެވޭ މީހުންގެ ބަންދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅާއިރު، ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅާނީ [illegible] ޤާނޫނުގައި އޮންނަ ގޮތަކަށް ބަޔާން ކޮށްފައި ނުވާނަމަ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގައި ބަޔާން ކުރާ ގޮތުގައި އެއްގޮތްކަމާއި، ކުށުގެ ތަޙުޤީޤުގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ ފަރާތެއް ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރުމުން އޭނާގެ ބަންދާމެދު 4 ގޮތަކަށް ނިންމެވިދާނެކަމަށް ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބެލުމުން އެނގޭކަމާއި، ބަޔާންވެގެންވާ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ 4 ގޮތަކީ

1- އޭނާ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުން

2- އެއްވެސް ޝަރުޠެއް ނެތި ދޫކޮށްލުން

3- އޭނާ ކަފާލަތުގެ ދަށުން ދޫކޮށްލުން

4- ޢާއްމު ޝަރުޠުތަކާއިއެކު ބަންދުން ދޫކޮށްލުން ކަމާއި،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، އެއީ ޖިނާއީ ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ހެކި ގޯސްކޮށްލުމުގެ ނުވަތަ ހެކިބަސް ދޭން ހުރި މީހަކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވުމުގެ މަސައްކަތްކޮށްފާނެ ކަމަށް، ނުވަތަ ކޯޓަށް ހާޒިރު ނުވެދާނެކަމަށް ނުވަތަ ފިލާފާނެކަމަށް، ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ޝަރީޢަތަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެމީހަކު ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގެ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ބާރު ޝަރީޢަތަށް ލިބިގެންވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހަކު ބަންދުކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިންކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކޯޓުން ކަނޑައެޅުމުގައި ކޯޓުގެ ޒިންމާއި، ކޯޓުގެ ކަށަވަރުކުރުމާއި، ކަނޑައެޅިފައިވާ ހުރިކަމާއި، ކުށްކުރުމުގައި އަނިޔާވެރިކަން ހިމެނުނަމަ އެކަމާއި، ދޫކޮށްލުން ހަރަކާތްތެރިވުމާ ގުޅޭ ބަދަލުނުކުރާނެކަމާއި، ކުށުގެ ބާވަތާއި، ކޯޓުން ހުށަހެޅުނު ހެކިތަކުގެ ވަޒަންއާއި ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށުގެ ޝަރުޢީ ކުށުގެ ބާވަތާއި ވަޒަން ބަލައި ބަލަންޖެހޭނެކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެންއޮވެއެވެ.

(ހ) ދެވަނަކަމަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް މިހާރު ބަންދުކުރުމުގައި ތުހުމަތުކުރާ ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ހުރި ހެކިތަކުގެ ނިސްބަތުގައި ވިޔަސް، ސަޚްތަކަމާއި ކުށުގެ ނޫޢިއްޔަތާ ކަމާ ބެހޭކަމާއި، އަދި އެކުށް ތަކުރާރު ކުރުމުގައި ހުރި ނިސްބަތް މިންވަރުގެ އިސްތިޢުމާލުކުރެވޭކަމާއި، އެކަމުގައި ހިފެން މިންވަރުގެ އަދަދަށް ބެލޭކަމާއި، ސަބަބަކީ ކުށުގެ މިން ޒިޔާދަ ތަކުރާރުވެގެން ބޭނުން އެކުށް ހިފެހެއްޓުމަށް ކަމާއި، އަދި ހިފެހެއްޓުމަށް ނަގާފައިވާގޮތުގެ ބޭނުން އެކުށް ހިފެހެއްޓުމަށް ކަނޑައަޅާ ވަގުތު ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/19 ގަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމާއި،

އިސްތިއުނާފު މިކުރެވުނު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/1647 ކޯޓު އަމުރު ގެނެސްދިން

މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުގެ ވަކީލުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކަށް ބަލާއިރު، ހަސަން ވަޙީދުގެ މައްސަލަ ތުހުމަތު

[illegible]

[illegible] ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު:

145-J/MF/2019/1734 "[illegible]" [illegible]

[illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި [illegible].

(ނ) [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] ޖުވެނައިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/1647 [illegible]

ހަސަން ވަޙީދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައި [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލައެއް [illegible] އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަސަން ވަޙީދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]، ހަސަން ވަޙީދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަސަން ވަޙީދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުން ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުން ދެކެމެވެ.

ވީމާ، [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/1647 ކޯޓު އަމުރަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭކަމަށް މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބެލި ފަނޑިޔާރުން އިއްތިފާޤުވެއެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންތައްތައް [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2019/1647 ކޯޓު އަމުރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަސަން ވަޙީދުގެ [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަސަން ވަޙީދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަސަން ވަޙީދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަސަން ވަޙީދުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.